

Opsamling på fagligt netværksmøde om erhvervet døvblindhed den 8. maj 2019

Dagen startede med velkomst fra faglig leder i CFD Rådgivning Anette Rud Jørgensen efterfulgt af en lille Kahoot-quiz. Det fremgik tydeligt af quizsvarene, at vi er en sammensat gruppe af både personer med mange års erfaring på døvblindeområdet og en del relativt nyligt tilkomne. Vi kan også konkludere, at en del af gruppen er årige (som man så pænt siger i Sverige). Et generationsskifte er således i gang og vil måske strække sig over det næste årti.

Så, hvordan sikre vi, at vi fastholder viden om erhvervet døvblindhed i de enkelte fagmiljøer og hvad er egentlig barriererne for at samarbejde på tværs af sektorer og institutioner?

Emnerne for grupperefleksionerne i dagens netværkscafé omhandlede netop disse problematikker.

Blandt tilbagemeldingerne fra gruppediskussionerne var blandt andet følgende:

- Der blev ytret ønske om et online netværksforum. (Sarah Kjær fra Socialstyrelsen vil undersøge, hvorvidt Socialstyrelsen kan drifte et sådan onlinenetværk.)
- Der blev spurgt til, om valgfaget om erhvervet døvblindhed på SDU kan genoptages. (CFD undersøger dette med Sille Vilain Meulengracht fra SDU.)
- Der blev spurgt, om grunduddannelsen om erhvervet døvblindhed udbydes igen. (CFD oplyste, at det gør den. Det hedder nu Grundkursus om erhvervet kombineret syn- og høretab og udbydes i samarbejde med FDDB og Institut for Syn Hørelse og Døvblindhed (ISHD), Region Nordjylland. [Se indhold, datoer, sted og pris her](#). Kurset er bl.a. annonceret på [CFD's hjemmeside](#) og på DTHS online netværket.)
- Der blev opfordret til, at nogen laver en "god praksis" beskrivelse, som man har gjort det på syn- og høreområdet i DTHS regi.

Rette støtte til rette tid

Et andet tema der blev berørt på mødet var udfordringer med at få borgere til at modtage hjælp, som vi, som fagfolk, finder gavnlige. Hvordan sikre vi at yde den rette støtte netop på det tidspunkt, hvor borgeren er klar til at modtage den? CFD og FDDB oplyser, at borgere, der lever med erhvervet døvblindhed, ofte går igennem en lang erkendelsesproces og det er vigtigt, at information om støtte og hjælpemuligheder gentages løbende, således at borgeren kan tage imod, når vedkommende er klar. Det kan godt tage lang tid! For nogle kan samvær med andre i samme situation give lyst til at afprøve nye aktiviteter eller hjælpemidler.

Viden om den livsomstilling og det indre og langvarige arbejde borgere med erhvervet døvblindhed gennemgår, kan I læse mere om i publikationerne: [Livsomstilling ved kombineret syns- og hørenedsættelse/døvblindhed](#) og [En vejleder til praksis som støtter processen](#). De kan downloades eller bestilles gratis på Nordens velfærdscenters hjemmeside.

Tidlig indsats er vigtig

Flere oplever, at ældre borgere med kombineret syn- og høretab ofte er så udmattede eller opgivende, når man som professionel møder dem, at de ikke orker at lære nye hjælpemidler eller teknik at kende. At lære nye strategier forekommer for mange uoverkommeligt. Her fik vi talt om vigtigheden af tidlig indsats, således at det bliver muligt at introducere borgeren for støtte og hjælpemuligheder, inden det når så vidt. Det fremhæves også som vigtigt, at borgeren ikke nødvendigvis med det samme introduceres for en masse forskellige konsulenter. Det kan ofte være en hjælp, at en enkelt konsulent tager sig af at koordinere det vigtigste i begyndelsen, og at andre konsulenter introduceres løbende, efterhånden som borgeren er klar. Det tager tid.

Ældre med kombineret syn- og høretab kan, hvis borgeren ønsker det, henvises til døvblindekonsulenterne i CFD, så snart det kombinerede sansetab opdages. Døvblindekonsulenten har mulighed for at tilbyde borgeren løbende opfølgning i forhold til eventuel progression af funktionsnedsættelsen og i forhold til det at leve med det kombinerede sansetab samt de muligheder, der er for kompensation og støtte i de forskellige kommunale, regionale og foreningsregi. I de kommuner, der har kontrakt med CFD, er dette tilbud gratis.

Oplæg om døvblindekonsulentordningen

CFD har 16 døvblindekonsulenter i Danmark fordelt på kontorer i Valby, Odense, Fredericia og Århus.

Konsulenterne har forskellig uddannelsesbaggrund såsom socialrådgiver, ergoterapeut, socialpædagog, audiologopæd, synskonsulent og tegnsprogstolk. Konsulenterne har højt specialiseret viden om erhvervet døvblindhed og følgerne heraf. I døvblindekonsulentordningen har man nedsat vidensgrupper, der, i relation til det kombinerede syn- og høretab, yderligere specialiserer sig særligt indenfor fx beskæftigelse og uddannelse, ældre, familie, høre og synsområdet.

Konsulenterne kan have en opsøgende funktion. De har kontinuerligt kontakt med borgerne med erhvervet døvblindhed og har derfor ofte også kontakten med borgeren, når sansetabet progredierer.

Eksempler på døvblindekonsulentordningens tilbud:

- Kontinuerlig rådgivning og vejledning til borgere i forhold til at leve med erhvervet døvblindhed/kombineret syn og høretab herunder vejledning i forhold til støtte og kompensationsmuligheder.
- Udredning af behov for, samt støtte til, ansøgning om kontaktpersonordning jf. § 98
- Netværksgrupper
- Helhedsorienteret gruppebaseret rehabiliteringsforløb -"Kom igen!"
- Fortællingsforløb for ældre med kombineret sansetab: "Fortæl for livet"
- PREP kurser for par - særligt tilrettelagt for personer med erhvervet døvblindhed
- Kursustilbud til pårørende
- Undervisning og supervision af kontaktpersoner

- Rådgivning/undervisning/sparring til f.eks. sagsbehandlere og forebyggende medarbejdere, skoler, arbejdspladser og plejehjem mv.
- VISO leverandør.

Referencegruppe til planlægning af næste møde

CFD Rådgivning vil gerne sikre sig, at netværkets program og fokus er relevant for alle netværkets deltagere. Derfor ønsker vi fremadrettet, at netværket eksisterer med en reference-/planlægningsgruppe, som kan bidrage med input til indholdet på møderne. Det er vores ønske at sammensætte gruppen på tværs af netværkets repræsentanter.

Vi lægger derfor op til en gruppe bestående af

- en faglig repræsentant fra FDDB
- en repræsentant fra uddannelses-/forskningstiljøet
- en synskonsulent
- en hørekonsulent
- en døvblindekonsulent fra CFD
- faglig koordinator Trine Skov Uldall, CFD.

Vi forestiller os, at planlægningen kan klares med ét årligt fysisk møde og at resten kan ordnes på mail. Referencegruppemedtagerne vil selv skulle betale transporten til mødet. CFD vil være vært med en frokost. Referencegruppen behøver ikke bestå af de samme personer hvert år. Meld tilbage om I vil være med til Trine Skov Uldall, faglig koordinator, CFD tul@cfid.dk senest 15. september 2019.